

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Obscuvriora Aliqvot Capita Geneseos Phil. Mel. Annotationes

Melanchthon, Philipp

[Nürnberg], 1524

VD16 M 3465

Capvt Sextvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36146

Sicut nato Seth renouata est generatio sanctorū, tū to Seth. ta posteritas Cayn oblita dei suis cupiditatibus ferreretur. Ita hic nato Noe renouata est sanctorum generatio, Noe. nam paulo ante decesserāt Adam et Seth, et Enoch trās-
latus erat, & sicut Seth à ponendo nomen est inditū, do Seth à po-
minus enim est qui semen sanctū donat: Ita Noe nomē in- nendo dā-
ditū est à fructu, q̄ ipse inter tot impios futurus esset qui citur.
cōsolaretur sanctos, conseruaret uerbū & p̄missionē dei
& confirmaret fidem expectantium semen, quo restituere-
retur uita.

CAPVT SEXTVM.

Qua peccata diluuiū præcesserint, textus hic ex-
ponit.

Promiscua libido atq; adeo luxus omnis generis, qui cū
libidine coniunctus est. Sic enim inquit, acceperunt sibi
uxores ex omnibus quas elegerant, id est, quotquot libe-
bat corrumpebant.

Et quia secum habet libido potissimum securitatem cō II
temptricem iudiciorum dei, accusatur hic quoq; securi-
tas & cōtemptus uerbi dei, cum inquit: Nō iudicabit spiri-
tus meus in homine, quia caro est, id est, uerbum meū non
audient, non credent, non metuent, nō mortificabuntur:
& in Corinthijs huic peccato potissimū tribuit Aposto-
lus, q̄ carnaliores faciat, quia qui adheret scorto, unum
corpus est cum scorto: qui autem adheret domino, unus
spiritus est cum domino.

D

ANNOTATIONES PHIL.

- III Non peccabant tantū filij Cayn generationis impie,
sed filij dei, hoc est, filij generatiōis sanctæ, & principes
ut iam prope in uniuersum dei memoria interiret.
- IIII Opprimebantur inopes pro libidine potentiorum, nā
hi gigantes erant.
- V Terribilissimum omnium est, q̄ octo tantum anime re
lictæ sunt, quæ seruate sunt.
Hec conferre potest cū signis iudicij, dicit enim Chri
I stus, edent, bibent, nubent &c. Hic primum libidines, &
luxum notauit.
- II Securitatem accusat, cum inquit, & non cognouerūt
&c. Et Paulus: Cum dixerint pax & securitas &c. &
de hypocrisi, duæ erunt molentes in una mola.
- III Neglectum doctrinæ accusat Apostolus in. 2. Thesa.
de Antichristo.

NON PERMANEBIT SPI
ritus meus.

Videmus interpretis hanc fuisse sententiam, breui fu
turū, ut aboleatur creatura, cum uertit, non permanebit
Genus spiritus meus in homine. Sed in Hebræis est: Non iudica
humanū bit, ut hic caussam explicet, cur extincturus sit genus hu
cur ex manum, quia non sit auditurus homo uerbum dei, non sit
tinctum iudicaturus & mortificaturus carnem, ideo perdendum
esse: Sicut & Matthæi uigesimo quarto dicitur. Nisi ab
breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro.

QVIA CARO EST.

Id est, Tota nihil nisi carnalia sapit & querit.

ERVNTQVE DIES ILLIVS.

Id est, Centum & uiginti annos permitto eis, quibus respiscant interim, tum perdam eos diluuiio.

VIDENS AVTEM DEVS.

Duo potissimum loci hic considerandi sunt, prior, sit ne uniuersalis sententia & iudicium aduersus omnes homines, quod ait: Videns deus q̄ multa esset hominis mali Tota caritas in terra, & omne figmentum cogitationum cordis eorum damnarum uanum & prauum omni tempore. Deinde, si uniuersalis est sententia, quomodo Noe excipitur? Posterior locus, quomodo cadunt in deū uerba dolendi & poenitentiae. Primo, Vniuersalem esse sententiam, & iudicium uniuersale aduersus omnem carnem, apparet ex eo q̄ postea dicit, Omnis caro corruerat uiam suam. Et quia inquit, uidens deus, necesse est uniuersalem esse sententiam, quod uidere idem sit quod iudicare. Nunc satis constat, quod iudicio dei tota caro damnata sit, Psalmo centesimo quadragesimo secundo, Non intres cum seruo tuo in iudicium &c. Et uidemus Psal. 13. hinc acceptū esse, Dominus prospexit super filios hominum.

Noc ab uniuersali sententia excipitur, non q̄ ipse nō sit peccator, aut non iudicetur, sed quia, ut textus inquit Inuenit gratiam corā domino. Id quod hoc loco animaduertendum est, q̄ hoc exemplum secuti prophetae, dam-

ANNOTATIONES PHIL.

nant uniuersaliter omnes homines, & tamē postea exci-
piunt pios: quod sic accipiendum est, cum damnant Pro-
phetæ, uniuersaliter omnes homines damnari, quæ & ele-
cti peccatores sunt, & ante iudicantur quā iustificētur,
tores sūt et omnes sanctos oportet coram deo fateri se esse pecca-
tores, & resignare se uolūtati diuinæ, quæ p̄ sua gloria
uel saluet uel damnet: Sic Hieremiæ quadragesimo sexto
Cū damnasset omnes homines terror undiq; & c. adiecit
tandem & de Israel: Te uero non cōsumam, sed castigas
Consola bo te in iudicio, nec quasi innocenti parcā tibi. Et prima
tiōes san Petri quarto: Iudicium incipit à domo dei. Et si iustus
etorū cū uix saluabitur, impius & peccator ubi apparebit? Et ad
iudican- Romanos primo, Reuelatur ira dei, super omnem impi-
tur, ne etatē. Proinde hanc accusationē scias uniuersalē esse nō
desperēt. synecdochicās ad impios tantū pertinere, sed iudicari
simul omnes homines, hoc est, & pios & impios, quæ oportet
humiliari omnia deo, requirit enim & à sanctis timorē
sui. Ita hoc loco, cum uidet, hoc est iudicat omnium cor-
da esse uana & praua, necesse est ut fateatur Noe se quo-
q; talē esse, se quoq; mortem & exitium cōmeruisse, nec
habet quod ipse præ ceteris præsumat. Nam & Dauid
sic queritur Psalmo. 88. Memorare quæ mea substātia, nū-
quid uane constituisti omnes filios hominū? Sed cum iu-
dicatur seruantur pij, non operū merito, sed gratuita mi-
sericordia dei. Ita hic de Noe dicitur, Inuenit gratiā co-
ram deo. Ad eum modum planē Esaiæ primo scribitur,

Omne caput languidum &c. quod iudicium ad omnes pertinet. Et paulo post: Nisi dominus fecisset nobis reliquum semen, sicut Sodoma & Gomorrha facti essemus.

POENITUIT EVM QVOD
hominem &c.

Primum omnium simplicissime exposueris uerbum poenite= Poenite= di, si sentias idem esse quod mutare rem presentem: ut cum re quod dicit dominus, quod poeniteat fecisse genus humanum, intelligi modo accegas simpliciter, hanc creaturam odi, & sic odi, ut nunc cipitur. mutaturus sim, & perditurus genus humanum.

Secundo, sicut in uerbo miserendi adfectus est beneuolentiae paternae, erga eos quorum est misertus deus, ita hic in argumento irae diuinae, adfectus irae, furoris, et similes, in uerbo poenitendi comprehendendi debent. Ita, ut sit poenitere, rem presentem mutare, & significatione irae uel furoris sui mutare. Sicut uti uerbo poenitendi scripturas satis liquet psalmo centesimo nono. Poenituit eum secundam multitudinem misericordiae suae, id est, simpliciter afflictiones finiuit, et mutauit consolationes. Et Hieremie uigesimo sexto. Poeniteat me mali quod cogitavi facere. Grammaticis uerbum poenitendi displicere significat, id quod antea placuit, quomodo si hic exponas poenitendi uerbum, redit res ad disputationem de praedestinatione: Sed quia in confesso est uerbo poenitendi, scripturam latinam usam esse, scilicet mutare tantum rem presentem, satis fu-

ANNOTATIONES PHIL.

erit id hic quoq; interpretari. Habes exemplum superius: Poenituit secundum multitudinem misericordiae suae &c. Non enim antea sic intulit adflictiones, quasi parū prospiceret se aliquando mutaturum, nec finiuit sic, ut doluerit illatas adflictiones, quandoquidem per crucem humiliat, & ideo iudicet, ne cum hoc mundo dānemur: qđ si sunt adflictiones bono electis, ergo non dolet adflicxisse.

Poenituit .s. declarauit Noe qđ perditurus esset genus humanum, tactus dolore intrinsecus, quia poenitere cum dolore cordis mutare significat. Poenitet enim me fecisse eos, id est, muto factum, aboleo quod antea feceram.

NOE VERO INVENIT
GRATIAM.

Quoniam & ipse reus esset iudicij, &
iam iudicaretur audiens
uerbū &
sententiam damnationis,
tamē ereptus est gratuita misericordia dei.

F I N I S.
A N N O M. D.
X X I I I I.